

Forhyringsvæsenet, internationale Søfartsforhold, Dispatchører; Maal og Vægt, Kreditforeninger, Banker og lignende Institutter, Sparekasser, Rentebevillinger, Husflid, Afholdsforeninger, Skytteforeninger; og endelig den grønlandske Handel. Til at besørge dette Arbejde har man for Tiden en Departementschef, 2 Fuldmægtige — der staar opført 3, men den ene er tjenestegørende i Landbrugsministeriet, saa jeg antager, at der kun er 2 Fuldmægtige — og 7 Assistentter. Det, der nu foreslaas, er altsaa at oprette et nyt Departement, som omfatter en Departementschef, en Kontorchef, 2 Fuldmægtige og 4 Assistentter, tilsammen 8 Mand. Man har aabenbart været noget i Forlegenhed med, hvad man skal give disse 8 Mand at bestille. Blandt hele den lange Række af Emner, jeg har nævnt, har man udpeget saakaldte egentlige Handelssager, hvorved der skal forstaaes „Handelsstandens Organisation, Børsforhold, Kursnotering, Mæglere, Understøttelser til Handelsskoler m. m.“; dernæst Maal og Vægt, Sønæring, Forhyringsforhold, internationale Søfartsforhold, Dispatchører, Sparekasser, Kreditforeninger og endelig muligvis Havnevæsen, som for Tiden hører hen under 2det Departement. Det maa være enhver klart, at det vanskelige kan antages, at disse Emner skulde være tilstrækkelig Beskæftigelse for 8 Mand; derfor tilføjes det da ogsaa: men i øvrigt maa det være Regeringen overladt efter indvunden Erfaring og efter Forhandling mellem Ministerierne at træffe de nærmere Bestemmelser om, hvad de i øvrigt skulde have at bestille; til lige forudsættes det, at dette Departement vil have at udføre en omfattende konsultativ Virksomhed, idet man antager, at de øvrige Administrationsgrene ville henvende sig til dette Departement i paakommende Tilfælde for at faa Oplysning og Vejledning. Det, der her er angivet som det paatænkte Handelsdepartements Opgaver, er det samme, som blev anført allerede i 1884, den Gang et lignende Forslag første Gang blev fremsat for Rigsdagen; Opgaverne ere de samme, jeg tror, at Formuleringen i det væsentlige er endog ordret den samme. Dog er Forslaget undergaaet den heldige Udvikling, at i 1884

skulde Departementet kun have 5 Embedsmænd, medens det nu er naaet op til 8. Men jeg skal i øvrigt ikke nærmere kritisere hverken dette Departements Sammensætning eller dets Opgaver. Jeg vil derimod henlede Opmærksomheden paa, at den ærede Minister ved Forelæggelsen af Forslaget udtalte, at naar Departementet bliver ledet af den rette Mand — hvilken rette Mand Ministeren altsaa forhaabentlig vil være i Stand til at finde — vil han til enhver Tid kunne have et saadant Overblik over Handelens Udvikling baade i Indland og Udland, at han vilde kunne øve en vejledende og særdeles gunstig Indflydelse paa Handelens Udvikling. Hvis det virkelig lykkes Ministeren at finde et saadant Vidunder af en Mand, vil jeg tilstaa, at han alene er Pengene værd, og at han endda er billigt Køb, selv om de øvrige 7 Mand ikke faa andet at bestille end at staa og bukke for ham.

Altsaa fra et departementalt Synspunkt synes det mig, at Lovforslaget maa siges at være fortræffeligt. Fra et Handelssynspunkt er jeg heller ikke i Tvivl om, at der lader sig sige adskilligt til dets Fordel, men ganske vist ud fra et andet Udgangspunkt end det, som den ærede Minister maa have lagt til Grund, i alt Fald det, som har fundet Udtryk i Udtalelsen af den ærede Minister, som jeg nylig har anført. Det foreliggende Forslag er et nyt Udtryk for Ønsker, som i alt Fald i Løbet af den sidste Snes Aar gentagne Gange ere komne frem inden for Handelsstanden. Disse Ønsker bunde inderst inde i en Følelse af, at saaledes som Handelslivet herhjemme er stillet, finder dets naturlige Krav ikke altid den Paaagtning og det Hensyn, som det menes, at de med Rette kunne gøre sig Forventning om. Denne Følelse er meget almindelig i Handelskredse, og selv de, som staa udenfor, ville sikkert uden Vanskelighed kunne forstaa den. Forholdet er jo det, at Handelslivet og hvad dermed staar i nær Forbindelse, f. Eks. Søfarten, efterhaanden har faaet en meget stor Betydning i vort Samfunds Husholdning, og at denne Betydning vokser stærkt fra Aar til Aar. Interesser af meget stort Omfang, mægtige Kapitaler, mægtige Virksomheder høre herhen. Men samtidig er Adgangen